

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/225/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3618201413
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:3618201413.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, so sídlom Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava, IČO: 31 749 542, právne zastúpený: GARAJ & Partners s.r.o., so sídlom Jozefská 3, 811 06 Bratislava, IČO: 35 951 125, proti žalovaným: 1./ Y. Y., B.. XX.XX.XXXX, X. I. XXX, XXX XX I., 2./ T. Y.Á., B.. XX.XX.XXXX, X. I. XXX, XXX XX I., 3./ Š. Č., B.. XX.XX.XXXX, X. V. XXXX/XX, XXX XX W., všetci právne zastúpení: JUDr. Zuzana Pitoňáková, advokátka, so sídlom Slovenská 5, 085 01 Prešov o zaplatenie 26.040,44 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi

- istinu 26.040,44 eur,
- kapitalizovaný zmluvný úrok vo výške 1.117,96 eur,
- zmluvný úrok vo výške 3 % od 17.9.2018 z nesplatenj istiny vo výške 26.040,44 eur do zaplatenia,
- kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 194,79 eur,
- úrok z omeškania vo výške 8 % ročne od 17.9.2018 z nesplatenj istiny vo výške 26.040,44 eur do zaplatenia,

všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalobca má voči žalovaným v 1., 2. a 4. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Vo vzťahu medzi pôvodne žalovaným v 3. rade a žalobcom súd náhradu trov konania stranám nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu súdu (pôvodne Okresnému súdu Partizánske) dňa 24.9.2018 sa žalobca voči žalovaným (pôvodne žalovaným v 1, 2, 3, 4. rade) domáhal zaplatenia sumy 26.040,44 Eur s príslušenstvom z toho titulu, že dňa 13.12.2006 uzavrel so žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi (pôvodne žalovaní v 3. a 4. rade boli ručiteľmi záväzku) zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. XXX/XXXX/XXXX na základe, ktorej bola žalovaným v 1. a 2. rade poskytnutá podpora vo forme úveru vo výške 33.193,92 eur (pôvodne 1.000.000 Sk) pri základnej úrokovej sadzbe 3 % ročne s dobou splatnosti 30 rokov. Prvá až 359 splátka bola dohodnutá vo výške 140 eur (pôvodne 4.217 Sk). Nakoľko sa žalovaní dostali do omeškania právny zástupca žalobcu zaslal žalovaným výzvu na úhradu zo dňa 22.1.2018, v ktorej ich vyzval, aby uhradili svoj dlh na omeškaných splátkach, teda sumu 3.096,86 eur. Žalobca ďalej dôvodil, že podaním z 21.5.2018 odstúpil od zmluvy o úvere čím sa celý dlh stal splatným. Dôvodil, že podľa § 506 Obchodného zákonníka je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere

dlužník naďalej platil tak úroky z úveru ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvne dojednané alebo zákonné. Nakoľko je záväzok zo zmluvy o úvere zabezpečený ručením tretími osobami, t.j. žalovaným 3. rade (pôvodne aj žalovanými v 4., rade), pokiaľ dlužník dlh nesplnil tieto osoby ručia spoločne za celý dlh dlužníka a veriteľovi po celú dobu. Vo vzťahu k spotrebiteľskému právu a jeho vzťahu k žalobcovi žalobca uviedol, že zákonodarca subsumoval Zákon o ŠFRB do skupiny osobitných predpisov na základe, ktorých poskytované úvery nespádajú do kategórie spotrebiteľský úver, t.j. úver poskytovaný žalobcom nie je spotrebiteľským úverom. Žalobca preto navrhol, aby súd vydal rozsudok s tým, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 26.040,44 Eur spolu s nesplateným zmluvným úrokom vo výške 1.117,96 Eur, zmluvným úrokom vo výške 3 % ročne od 17.9.2018 z nesplatenej istiny vo výške 26.040,44 Eur do zaplatenia, nesplateným úrokom z omeškania vo výške 194,79 Eur, úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 17.9.2018 z nesplatenej istiny vo výške 26.040,44 Eur do zaplatenia ako aj nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 731,20 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 2.715,84 Eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

2. K žalobe sa písomným podaním doručeným súdu 25.1.2019 vyjadrili žalovaní, ktorí uviedli, že príslušným je Okresný súd Prešov. Namietali, že keďže došlo k odstúpeniu od zmluvy dňa 18.7.2014, došlo k jej zrušeniu od počiatku, preto vzniesli námietku premlčania celého uplatneného nároku, keďže v čase podania žaloby už došlo k uplynutiu objektívnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť od momentu, kedy im boli vyplatené peňažné prostriedky.

3. K vyjadreniu žalovaných sa písomným podaním doručeným súdu 29.7.2019 vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že predmetný vzťah nemožno považovať za spotrebiteľský, nakoľko ho negatívne vymedzil zákonodarca. Dôvodil, že je naňho potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Uviedol, že platne odstúpil od zmluvy o úvere, pretože žalovaní podstatne porušili svoje zmluvné povinnosti. Opätovne zdôraznil, že žalobca odstúpil od zmluvy 21.5.2018, čím sa celý dlh stal splatným, pričom nárok nemôže byť premlčaný. Navrhol žalobe vyhovieť.

4. K vyjadreniu žalobcu sa písomným podaním z 18.2.2020 vyjadrili žalovaní, ktorí uviedli, že veriteľ si sám vybral ukončenie zmluvy odstúpením od nej a dôsledkov, ktoré s týmto úkonom spája zákon si bol vedomý. Poukázali na rozsiahlu judikatúru podporujúcu ich právny názor. Naďalej zotrvali na vznesenej námietke premlčania celého uplatneného nároku, pričom podľa ich názoru uplynula ako objektívna tak aj subjektívna premlčacia doba. Navrhol žalobu zamietnuť.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. I. 2 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. I. 20 a nasl. je zmluva o poskytnutí podpory uzatvorená podľa ustanovení zákona Národnej rady o Štátnom fonde rozvoja bývania medzi stranami sporu, na č. I. 78 a nasl. je vyjadrenie žalovaných v 1.rade, 2.rade a 4.rade od predchádzajúceho právneho zástupcu, na č. I. 79 sa nachádza odstúpenie od zmluvy o poskytnutí podpory zo dňa 18.7.2014, na č. I. 93 a nasl. je vyjadrenie žalobcu, na č. I. 178 a nasl. je vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaných, na č. I. 223 a nasl. je vyjadrenie žalovaných k vyjadreniu žalobcu, na č. I. 235 je vyjadrenie žalovaného v 3.rade vo vzťahu k tomu, že je voči jeho osobe vyhlásený konkurz, na č. I. 242 a nasl. je vyjadrenie žalobcu, na č. I. 246 je uznesenie tunajšieho súdu č. k. 16Csp/225/2019-246 zo dňa 22.4.2020, ktorým súd konanie voči žalovanému v 3.rade zastavil, na č. I. 252 a nasl. je vyjadrenie žalobcu k veci samej.

6. Dňa 2.7.2020 tunajší súd pod č. k. 16 Csp 225/2019-274 vyhlásil rozsudok, ktorým rozhodol tak, že návrh na prerušenie konania zamietol, žalobu samotnú zamietol. Zároveň žalovaným v 1. a 2. rade priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a vo vzťahu medzi žalovaným v 3. rade a žalobcom súd náhradu trov konania stranám nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku, zamietavému výroku a výroku o nároku na náhradu trov konania podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Uviedol, že súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov nevzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré v konaní vyšli najavo, vrátane všetkých prejavov vôle strán sporu a vykonané dôkazy nevyhodnotil vo vzájomných súvislostiach a v kontexte. Nevzal do úvahy ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá existovala už pri vynesení rozsudku, pričom v konaní poukázal na tri uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydané v skutkovo a právne obdobných veciach, v zmysle ktorých je nespochybniteľné, že

žalobca nenapĺňa pojmové znaky dodávateľa definovaného v ustanovení § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko jeho činnosť nemá atribúty podnikateľskej ani obchodnej činnosti. Žalobca je subjektom sui generis zriadeným osobitným zákonom, ktorý uskutočňuje financovania priorít štátnej bytovej politiky. Jeho činnosť je nepochybne činnosťou vo verejnom záujme, nemá charakter obchodnej ani podnikateľskej činnosti a nie je vykonávaná primárne za účelom dosiahnutia zisku. V rozsudkoch Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré boli súdu prvej inštancie predložené, je jednoznačne uvedené, že nie je možné žalobcom uzatvárané zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru považovať za spotrebiteľské zmluvy a na zmluvy, ktoré uzatvára žalobca nie je možné aplikovať ani Smernicu Rady 93/13/EHS. Argumentácia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola aj v písomnostiach žalobcu, súd sa s ňou žiadnym spôsobom nevysporiadal a bez ďalšieho si osvojil konštatovanie žalovaných, že sú spotrebiteľmi. Žalobca poukázal na to, že do určitej miery ani nedokáže ovplyvniť podstatný obsah zmluvy, ktorý je vymedzený zákonným ustanovením. Každú žiadosť posudzuje podľa poradia, ktoré je stanovené termínom doručenia žiadosti. V prípade poskytnutia podpory zašle žiadateľovi návrh zmluvy, u poskytnutí podpory do 30 dní odo dňa prijatia rozhodnutia má žiadateľ možnosť vyjadriť sa k návrhu zmluvy a uplatniť prípadné výhrady alebo navrhnúť zmeny. Aj z toho vyplýva, že zmluva o úvere nie je typovou, resp. formulárovou zmluvou. Pokiaľ súd prvej inštancie pri hodnotení charakteru zmluvného vzťahu vychádzal zo Smernice Rady 93/13/EHS poukázal na to, že z tejto smernice vyplýva, že zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné, zákonné alebo regulačné opatrenia, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru sú zákonom regulované zmluvy a nepodliehajú ustanoveniam smernice, čiže žalobca nemôže pri poskytovaní podpory vo forme úveru uplatniť „voľnú úvahu“, ale je povinný dodržať zákonom stanovené pravidlá. Nesprávne bolo posúdenie súdu prvej inštancie aj čo sa týka dôsledkov odstúpenia od úverovej zmluvy. V zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka odstúpením od zmluvy o poskytnutí podpory nárok žalobcu nezaniká, zmluva sa nezrušuje od počiatku, nedochádza k bezdôvodnému obohateniu a nárok žalobcu sa nepremičuje podľa § 107 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odkázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 25Co/79/2017-254 zo 17.04.2018. Žalobca uviedol, že splatnosť úveru nastala v súlade s ustanovením § 506 Obchodného zákonníka odstúpením zo dňa 21.05.2018, čo je aj v súlade s článkom VIII. bod 4. zmluvy. K argumentu súdu prvej inštancie, resp. poukazovaniu na odstúpenie od zmluvy z 18.07.2014 uviedol, že na základe žiadosti žalovaných bol žalovaným zaslaný súhlas s odvolaním účinku odstúpenia od zmluvy v zmysle ust. § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka nakoľko dôvody, pre ktoré bolo od úverovej zmluvy odstúpené, boli zo strany žalovaných odstránené. Žalobca k vypracovaniu súhlasu s odvolaním účinkov odstúpenia od úverovej zmluvy pristúpil z dôvodu, že sa snažil o zmiernenie ťažkej životnej a finančnej situácie žalovaných, spravil tak ústretový krok voči žalovaným, ktorý nemôže byť na jeho ťarchu. Súhlas s odvolaním účinkov odstúpenia od zmluvy žalovaní potvrdili, súhlasili s návratom do úverového vzťahu. Žalobca bol neskôr, v roku 2018 nútený odstúpiť od úverovej zmluvy. Odstúpením z 21.05.2018 sa celý dlh stal splatným. Žalobca uviedol, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, v dôsledku čoho má za to, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súčasťou práva na spravodlivý proces vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní je povinnosť súdu svoje rozsudky odôvodniť. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby ho zmenil a žalobe žalobcu vyhovel.

8. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedli, že v plnom rozsahu súhlasia so závermi obsiahnutými v rozsudku prvoinštančného súdu. Nad rámec dôvodov uvedených v rozsudku uviedli, že ak žalobca tvrdí, že nešlo o formulárovú zmluvu a že žalovaní mali možnosť jej text ovplyvniť, je to ničím nepodložené tvrdenie žalobcu. Ak žalobca nemal možnosť ovplyvniť znenie zmluvy pretože jej obsah je daný zákonom, potom nie je zrejme, ako jednoznačne zákonom daný obsah zmluvy mohli akokoľvek ovplyvniť žalovaní. Poukázali na to, že zákon o Štátnom fonde rozvoja bývania neobsahuje konkrétne podmienky zmluvy, iba všeobecný rámec, teda podstatné náležitosti, bez ktorých zmluva nie je platná, avšak konkrétny obsah podstatných náležitostí závisí výlučne od vôle žalobcu. V tejto súvislosti poukázali na ustanovenie § 12 zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania kde v jeho ods. 2 je uvedené, že zmluva musí obsahovať najmä náležitosti, na ktoré poukazuje žalobca. Je teda zrejme, že okrem obligatórnych náležitostí môže obsahovať aj iné náležitosti, obsah ktorých je daný výlučne vôľou žalobcu. Žalovaní poukázali na neprimerané sankcie vyplývajúce zo zmluvy, ktoré nie je možné hodnotiť inak, iba ako úžeru, keďže sú extrémne vysoké. Poukázali na to, že napriek tomu, že zákon č. 607/2003 Z.z. jednoznačne v ust. § 15 ods. 3 zakazoval požadovať od žiadateľa úhradu úrokov, poplatku alebo iných nákladov v súvislosti s predčasným splatením úveru v článku IX. zmluvy stanovil povinnosť v prípade predčasného splatenia záväzku zaplatiť odstupné vo výške 10 % zostatku úveru. Nie je teda

pravdivé tvrdenie o tom, že zmluva o poskytnutí podpory sa môže pohybovať iba v rámci zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania. Za nekalú obchodnú praktiku mali žalovaní to, že žalobca počas trvania zmluvy o poskytnutí podpory doručil žalovaným dohodu o splnení dlhu z 28.07.2015, ktorá mala slúžiť na predĺženie premlčacej doby, taktiež im doručil aj dohodu o splatení dlhu z 15.06.2015, ktorou žiadal od žalovaných náhradu trov právneho zastúpenia za údajné mimosúdne riešenia nesplácaného záväzku. Ak žalobca zaslal žalovaným ním vypracovaný súhlas s odstúpením od zmluvy, takýto postup žalobcu je postupom hrubo odporujúcim dobrým mravom, ktorý nemôže požívať ochranu a preto nie je možné ani na súhlas so späťvzatím odstúpenia od zmluvy nazerať ako na platný právny úkon. Z uvedeného dôvodu je nárok žalobcu v uvedenej veci premlčaný. Navrhli preto, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdil a priznal žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných k jeho odvolaniu zotrval na argumentácii uvedenej v odvolaní. Pokiaľ žalovaní majú za to, že žalobca je právnickou osobou, ktorá má charakter subjektu hospodáriacu so ziskom, čo vyvodzujú zo skutočností, že zmluva je odplatná a dlžníci musia platiť aj úroky, uviedol, že tento názor je v priamom rozpore s ust. § 1 ods. 3 zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania, podľa ktorého je žalobca finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov. Podľa osobitného predpisu, zo zákona, má postavenie štátneho účelového fondu a nie postavenie podnikateľa. Skutočnosť, že realizuje podporu štátu v oblasti bytovej politiky ako účelový fond vyplýva priamo zo zákona a je v logickom rozpore so záverom, že ide o výkon podnikateľskej činnosti. To, že úver, ktorý žalobca poskytuje nie je poskytovaný bezodplatne, ale dlžníci sú povinní platiť aj úroky, automaticky neznamená, že účelom uzatvárania zmlúv je dosiahnutie zisku. Úroky slúžia len ako jeden zo zdrojov na zabezpečenie poskytovania ďalších úverov oprávneným žiadateľom spĺňajúcim zákonné podmienky, čo svedčí o nepodnikateľskom charaktere žalobcu. S prípadným ziskom nie je možné naložiť tak ako to môžu urobiť podnikateľské subjekty v zmysle Obchodného zákonníka, zákonné kritériá ako je možné naložiť s príjmami žalobcu sú prísne a existujú len dve kategórie použitia prostriedkov žalobcu, a to štátna podpora pri rozširovaní a zveľadovaní bytového fondu a výdavky súvisiace s činnosťou žalobcu, pričom tieto výdavky nesmú v zásade prekročiť 5 % z ročných príjmov žalobcu. Za daných podmienok je tak zrejmé, že dosahovanie zisku nie je primárnym cieľom žalobcu. Poukázal tiež na to, že žalobca by na rozdiel od podnikateľských subjektov s ohľadom na svoj charakter a postavenie mohol dlhodobo vykonávať činnosť - poskytovanie úverov aj pri generovaní straty, keďže má zabezpečené finančné prostriedky aj z dotácie zo štátneho rozpočtu a z Európskej únie a súčasne želaný výsledok z jeho činnosti spočíva v poskytovaní podpory vybraným ekonomicky alebo sociálne slabším skupinám fyzických osôb, a teda v zabezpečení bývania takýmto osobám bez ohľadu na zisk žalobcu. Úlohou žalobcu podľa zákonodarcu nie je poskytovanie daru, ale pomoc pri riešení bytovej otázky žiadateľov. Je prirodzené, že samotný štát má záujem na návratnosti financií poskytnutých zo štátneho rozpočtu alebo z kohézneho fondu Európskej únie. Uviedol, že neuplatňuje žiadne neprijateľné, resp. neprimerané zmluvné podmienky, aj výška úrokových sadzieb je explicitne stanovená vyhláškou a je podstatne nižšia ako pri klasických komerčných finančných inštitúciách. Poukázal na to, že v konaní si uplatnil len zmluvnú pokutu, dojednanie ktorej vyplýva zo zmluvy. Poukázal na to, že právna úprava vychádza z absolútnej objektívnej zodpovednosti za porušenie povinností, ktorá je zabezpečená zmluvnou pokutou, ktorá je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov záväzkov. Žalobca poukázal na to, že z nemožnosti žiadateľa o podporu individuálne rokovať o obsahu zmluvy nie je možné automaticky vyvodiť záver, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, zmluvné podmienky v zmluvách o poskytnutí podpory vo forme úveru sa typovo opakujú, pripravené sú pre dlžníkov vopred, pretože ich obsah vyplýva zo zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania, zmluva o úvere nie je tak typovou, resp. formulárovou zmluvou. Žalobca uviedol, že nesúhlasí s názorom žalovaných, že postup, ktorý bol zvolený pri súhlase s odvolaním účinkov odstúpenia od zmluvy má byť odporujúci dobrým mravom. Poukázal na to, že tento postup vyplýva z ustanovenia § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka.

10. Žalovaní v reakcii na písomnosť žalobcu uviedli, že v písomnosti žalobcu ide iba o opakovanie dôvodu prečo podľa názoru žalobcu nejde o zmluvu spotrebiteľského charakteru. S akcentom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky žalovaní poukázali na množstvo dôvodov, pre ktoré je nepotrebné hodnotiť zmluvu ako takú, ktorá má spotrebiteľský charakter a ktoré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spochybňujú. Skutočnosť, že žalobca podľa jeho tvrdení neuplatňuje žiadne neprijateľné, neprimerané zmluvné podmienky je irelevantná. Rozhodujúca skutočnosť je tá, že tieto podmienky boli v zmluve obsiahnuté. Vzhľadom na existenciu uznesení najvyššieho súdu, na ktoré žalobca opakovane poukazuje, navrhli aby sa Krajský súd v Prešove obrátil na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnou otázkou o tom, či zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovanými s

prihliadnutím na jej obsah a na postup žalobcu pred vymáhaním pohľadávky podlieha smernici Rady 93/13/EHS z 05.04.1993.

11. Krajský súd v Prešove po podanom odvolaní rozsudok súdu prvej inštancie okrem výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania zrušil, a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil najmä tým, že predmetný vzťah nemožno posudzovať ako vzťah spotrebiteľský. V priebehu konania, vzhľadom na obranu žalovaných založenú na tvrdení, že v zmluvnom vzťahu so žalobcom mali postavenie spotrebiteľov a preto sa obsah zmluvy a dôsledky úkonov žalobcov majú posudzovať na základe ustanovení § 52 ods. 2, § 54 ods. 1, § 48, § 457 a § 107 Občianskeho zákonníka, žalobca označil (aj predložil) rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva opak, t.j. že zmluvy, ktoré uzatvára žalobca nemajú charakter spotrebiteľských zmlúv (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.04.2019, 4Cdo/106/2018, 8Cdo/9/2019 z 29.04.2020, 5Cdo/170/2018 z 28.05.2020). Zmluva o poskytnutí úveru je nepochybne zmluvou o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, je nezrozumiteľné z akého dôvodu neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka, na čo poukázal žalobca, resp. s odkazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka niektorý z inštitútov upravených v prvej hlave ôsmej časti Občianskeho zákonníka. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie vychádzať z toho, že ide o nárok, ktorý nie je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy nakoľko prejednávaná vec nevykazuje skutkové ani právne osobitosti odlišné od vecí, ktoré posudzoval Najvyšší súd Slovenskej republiky. Ak súd prvej inštancie dospeje k názoru, že nárok uplatnený žalobou je dôvodný a na súde uplatnený včas, bude sa zaoberať aj obranou žalovaných osobitne vo vzťahu k námietke spochybňujúcej nárok na zmluvnú pokutu ako sekundárnu povinnosť žalovaných pre neplnenie zmluvných povinností, pre ktorú platí zásada primeranosti v zmysle súladu jej výšky s korektívom dobrých mravov v konkrétnych okolnostiach prejednáwanej veci.

12. Po vrátení veci odvolacím súdom súd prvej inštancie doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu od ostatného pojednávania konštatujúc, že na č. I. 273 sa nachádza zápisnica o verejnom vyhlásení rozsudku, na č. I. 274 a nasl. je rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16Csp/225/2019-274 zo dňa 2.7.2020, na č. I. 282 a nasl. je odvolanie žalobcu voči vyššie uvedenému rozsudku, na č. I. 296 je vyjadrenie žalovaných k odvolaniu žalobcu, na č. I. 300 a nasl. je vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaných, na č. I. 308 a nasl. je vyjadrenie žalovaných k vyjadreniu žalobcu, na č. I. 320 sa nachádza uznesenie KS PO č. k. 9CoCsp/50/2020-320 zo dňa 25.2.2021, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie, na č. I. 336 a nasl. je vyjadrenie žalobcu k uzneseniu KS PO spolu s prílohami, ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

13. Žalobca dňa 13.12.2006 uzavrel so žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi (pôvodne žalovaní v 3. a 4. rade boli ručiteľmi záväzku) zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. XXX/XXXX/XXXX na základe, ktorej bola žalovaným v 1. a 2. rade poskytnutá podpora vo forme úveru vo výške 33.193,92 eur (pôvodne 1.000.000 Sk) pri základnej úrokovej sadzbe 3 % ročne s dobou splatnosti 30 rokov. Prvá až 359 splátka bola dohodnutá vo výške 140 eur (pôvodne 4.217 Sk).

14. V článku VII. tejto zmluvy označeného ako záručné podmienky, ods. 1 prvá veta je uvedené, že návratnosť úveru je zabezpečená ručením tretích osôb, ktoré prehlasujú, že dobrovoľne, slobodne a vážne sa rozhodli prijať povinnosť uspokojiť záväzok dlžníka voči fondu a to v celosti, alebo jeho zostatok z nesplatenej časti istiny a jeho úroku.

15. Pôvodne žalovaným v 3. rade bola osoba menom N. G. W., B.. XX.X.XXXX a žalovaným v 4. rade bola osoba menom Š. Č., B.. XX.X.XXXX, ktorí vo vzťahu k vyššie uvedenej zmluve vystupovali ako ručitelia dlžníkov, teda žalovaných v 1. a 2. rade.

16. Písomným podaním zo dňa 18.7.2014 (č. I. 79 spisu) žalobca odstúpil od predmetnej úverovej zmluvy, pričom vyzval žalovaných na úhradu nesplatennej istiny vo výške 29.242,17 Eur ako aj nesplateného úroku vo výške 1.354,52 Eur, a zmluvnej pokuty 10 % zo súčtu nesplatennej istiny a úroku (za porušenie povinnosti splácať úver pravidelne) vo výške 3.059,67 Eur a zmluvnej pokuty 10 % zo súčtu nesplatennej istiny a úroku (za porušenie povinnosti zriadiť záložné právo) vo výške 3.059,67 Eur.

17. Písomnými podaniami z 13.8.2018 (vo vzťahu k ručiteľom, č. I. 15-16 spisu), resp. z 22.1.2018 (vo vzťahu k dlžníkom, č. I. 19-20 spisu) žalobca opätovne odstúpil od predmetnej zmluvy o úvere a následne

výzvami na úhradu dlhu z 22.1.2018 (č. I. 18 spisu) žiadal dlžníkov o úhradu dlhu, t. j. omeškaných splátok vo výške 1.768,38 eur a úrokov z omeškania vo výške 1.328,48 eur).

18. Písomným podaním doručeným súdu 2.3.2020 sa pôvodne žalovaný v 3. rade (N.. G. W.) vyjadril tak, že voči jeho osobe je vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2K/29/2013, teda voči nemu nie je možné pokračovať v konaní, keďže konanie je voči jeho osobe prerušené.

19. Písomným podaním zo dňa 24.3.2020 žalovaný žiadal konanie voči pôvodne žalovanému v 3. rade N.. G. W. kvôli vyhlásenému konkurzu voči jeho osobe, zastaviť.

20. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 16 Csp 225/2019-246 z 22.4.2020 súd konanie voči pôvodne žalovanému v 3. rade N.. G. W. zastavil. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20.5.2020.

21. Písomným podaním zo dňa 24.6.2020 sa žalobca vyjadril k problematike spotrebiteľských právnych vzťahov v kontexte aktuálnej judikatúry, pričom konštatoval, že žalobca nie je subjektom, ktorý cielene vytvára zisk, resp. ktorý by bol oprávnený svoje zdroje označené ako zisk vyplácať svojmu vedeniu alebo zamestnancom v dôsledku čoho u neho absentuje hlavný účel podnikateľskej a obchodnej činnosti, pričom v tomto fakte spočíva jeden z hlavných rozdielov medzi žalobcom a subjektom dodávateľa ako ho chápu normy spotrebiteľského práva SR. Ďalej dôvodil, že je nesporné, že predmetný úver nie je možné subsumovať pod spotrebiteľský úver v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Navrhol, aby súd rozhodol tak, ako je uvedené v žalobnom návrhu.

22. Na pojednávaní konanom 30.6.2020 právny zástupca žalobcu konštatoval, že trvá podanej žalobe tak ako bola doručená súdu v zmysle neskorších vyjadrení. Konštatovala, že je nesporným, že medzi žalobcom a žalovanými bola uzatvorená zmluva o úvere vo forme podpory na sumu 33.193,92 eur s dobou splatnosti 30 rokov. Uviedla, že nakoľko žalovaní porušili podmienky zmluvy žalobca od tejto zmluvy odstúpil, čím sa stal splatný celý dlh. Konštatovala, že v danom prípade podľa jej právneho názoru nejde o spotrebiteľský vzťah, tento vzťah sa riadi obchodným zákonníkom a žalobca nie je klasickým dodávateľom v zmysle občianskeho práva. Uviedla, že žalobca nefunguje a nie je zapísaný, resp. nepôsobí v konkurenčnom prostredí, pričom nie je sporným, že podlieha aj Smernici 93/13/ehs. Uviedla, že nevidí dôvod na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ. Konštatovala, že žalovaní podpísali súhlas so zrušením účinkov odstúpenia z roku 2014, čím sa de facto vrátili do úverového vzťahu, preto žalovaný nárok podľa jej názoru premičaný nie je. Konštatovala opätovne, že nárok je podľa ich právneho názoru dôvodný a v prípade úspechu si uplatnila náhradu trov konania a uviedla, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania.

23. Právny zástupca žalovaných v 1. a 2. rade na tomto pojednávaní uviedol, že k odstúpeniu od zmluvy došlo už 18.7.2014, pričom žaloba bola podaná 20.9.2018, teda žaloba bola podaná po uplynutí premičacej lehoty ako v zmysle občianskeho zákonníka, tak aj v zmysle obchodného zákonníka. Uviedla, že napríklad žalobou sa žalobca okrem iného dožaduje aj nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 731,20 eur, ktoré neboli žiadnym spôsobom špecifikované a nepreukázané. Dôvodila, že napriek rozhodnutiam NS SR, o ktorých má vedomosť, ktoré tvrdia, že nejde o spotrebiteľský vzťah, zastávala právny názor, že ide o spotrebiteľských vzťah, nakoľko toto vyplýva jednak zo štýlu zmluvy a jednak zo samotného jej obsahu ako aj konania žalobcu na úrovni dodávateľa. Poukázala na ustanovenie § 13 ods. 3 zákona o štátnom fonde rozvoja a bývania. Ďalej poukázala na to, že uvedený právny vzťah je potrebné posudzovať v zmysle ustanovení občianskeho zákonníka týkajúceho sa spotrebiteľského práva. Uviedla, že v zmluve sa okrem iného nachádzajú rôzne zmluvné pokuty, napr. čl. VIII. bod 3.,4.,5., z ktorých vyplýva potenciálne možné navyšovanie úrokov jednostranným úkonom zo strany žalobcu. Konštatovala, že uvedený právny vzťah je krytý aj európskym právom, konkrétne Smernicou 93/13/EHS. Konštatovala, že žalobca má možnosť zmeniť zmluvné podmienky a žalovaní nie, teda to jasne indikuje spotrebiteľský vzťah. Uviedla, že praktiky ako súhlas so zrušením účinkov odstúpenia od zmluvy sú nekalé a osoby neznalé práva tak takémuto konaniu ani nemusia rozumieť. Opätovne poukázala na to, že k odstúpeniu od zmluvy došlo 18.7.2014 prvý krát a teda nejaký súhlas so zrušením účinkov o odstúpení od zmluvy je zavádzaním žalovaných, teda spotrebiteľov. Záverom navrhla konajúcemu súdu, aby sa buď obrátil s prejudiciálnou otázkou na Súdny dvor EÚ alebo aby žalobu vzhľadom na premičanie nároku zamietol v celom rozsahu.

24. Na pojednávaní konanom 8.6.2021 právny zástupca žalobcu uviedol, že zotrva na podanej žalobe tak ako bola doručená súdu, rovnako tak na vyjadreniach, ktoré boli doručené. Poukázala na to, že je nesporné, že bola uzatvorená zmluva medzi žalobcom a žalovanými na sumu 33.193 eur, ktorú mali žalovaní splatiť v lehote 30 rokov. Poukázala na to, že dňa 22.1.2018 vzhľadom na neplatenie splátok zo zmluvy o úvere vyzval žalobca na úhradu dlžnej sumy, avšak žalovaní na to nereagovali, teda 21.5.2018 došlo k odstúpeniu z úverovej zmluvy. Poukázala na to, že k odstúpeniu z roku 2014 je potrebné uviesť, že žalovaní odvolali účinky tohto odstúpenia. Poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove v tom kontexte, že daný spor nie je sporom spotrebiteľským, má sa spravovať obchodným zákonníkom a napokon konštatovala, že bola podpísaná aj dohoda o uznaní dlhu. Žiadala o odročenie pojednávania za účelom výsluchu žalovaných, ako aj za účelom predloženia generálneho plnomocenstva v prospech AK AENEA Legal s.r.o.. Navrhla žalobe v celom rozsahu vyhovieť a v prípade úspechu si uplatnila náhradu trov konania.

25. Na pojednávaní konanom 8.6.2021 právny zástupca žalovaných uviedol, že žalobca odstúpil od predmetnej zmluvy so žalovanými už 18.7.2014, pričom išlo o platné odstúpenie od zmluvy, preto z tohto dôvodu pohľadávka je premlčaná. Poukázala na to, že súhlas s odstúpením od zmluvy je neurčitý, nešpecifikovaný a teda právne neúčinný. Poukázala ďalej na to, že tento súhlas s odstúpením od zmluvy bol vypracovaný právnym zástupcom žalobcu spoločnosťou AENEA Legal, ktorej nebolo udelené plnomocenstvo na takýto úkon odstúpenie z roku 2018 bolo právne neúčinné, nakoľko bolo vypracované AK AENEA Legal, pričom z plnomocenstva tejto AK vyplýva, že táto mala splnomocnenie len na súdne vymáhanie pohľadávok, nie na vypracovanie písomností vo vzťahu k odstúpeniu od zmluvy. Poukázala na to, že aktuálny právny zástupca kancelária GARAJ & Partners s.r.o. má plnú moc len na súdne vymáhanie pohľadávok. Opätovne zdôraznila, že ide o pohľadávku premlčanú a o zmluvu formulárovú, teda nie je možné do nej zasahovať, či už zo strany žalovaných a napokon ani zo strany žalobcu, čo potvrdil aj samotný žalobca. Poukázala na to, že zmluva musí obsahovať obligátne náležitosti a nie je pravdou, že fond je povinný zmluvu uzatvoriť, pretože túto zmluvu uzatvára so žiadateľmi len vtedy ak sú splnené podmienky. Poukázala na to, že v zmluve sa nachádza množstvo sankcií ako napr. úroky z omeškania, vysoké zmluvné pokuty, ktoré boli zmluvne dohodnuté. Ďalej konštatovala, že NS SR tvrdí, že ochrana spotrebiteľa má byť cieľená na spotrebiteľa a pri režime spotrebiteľského práva by nebolo možné priznať nároky z takejto zmluvy. Ďalej poukázala na článok IX. zmluvy o poskytnutí podpory s tým, že odstúpenie predstavuje 10% z dlžnej sumy, čo v súvislosti s predčasným splatením úveru, pričom ide o vysokú čiastku. Ďalej poukázala na to, že legislatívny zámer, ktorý doposiaľ nebol realizovaný z tohto zámeru vyplýva, že pri Štátnom fonde rozvoja bývania nejde o zmluvu spotrebiteľskú a tento legislatívny zámer zatiaľ neprešiel. Ďalej poukázala na rozhodnutie C 147/2016, ktoré sa týkalo študentskej pôžičky, kde aj keď išlo o bezúročnú pôžičku bolo to tiež považované za zmluvu spotrebiteľskú. Poukázala taktiež na rozhodnutie C 59/2012, kde verejno-právna zdravotná poisťovňa bola posudzovaná ako dodávateľ, teda išlo o obdobný právny vzťah. Konštatovala ešte, že MH SR a MS SR vyjadrili názor, že postup NS SR vo vzťahu k Štátnemu fondu rozvoja bývania so záverom, že nejde o spotrebiteľský úver, je nesprávny. Ďalej uviedla, že ak má súd za to, je potrebné predložiť Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálnu otázku, či ide, alebo nejde o spotrebiteľský spor. Poukázala na to, že odstúpenie od zmluvy bolo vypracované nie kým, kto na to nemal plnú moc. Uviedla, že podľa jej právneho názoru ide o spotrebiteľský spor ako to uviedol súd prvej inštancie pôvodne v zrušenom rozsudku a navrhla, aby sa súd prvej inštancie vypořiadal aj s návrhom na prejudiciálnu otázku vo vzťahu k Súdnemu dvoru EÚ, či ide alebo nejde o spotrebiteľský spor. Navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť, v prípade úspechu si uplatnila náhradu trov konania, nemala návrh na doplnenie dokazovania.

26. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu, súd prvej inštancie právne uzatvára:

27. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

28. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

29. Podľa § 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

30. Podľa § 303 Obchodného zákonníka kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

31. Podľa 349 ods. 1 Obchodného zákonníka odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo zmeniť bez súhlasu druhej strany.

32. Podľa § 365 Obchodného zákonníka dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom. Dlžník však nie je v omeškaní, pokiaľ nemôže plniť svoj záväzok v dôsledku omeškania veriteľa.

33. Podľa § 369 ods.1 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

34. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

35. Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

36. Žalobca je štátnym fondom zriadeným na základe zákona č. 124/1996 Z.z. na financovanie štátnej podpory, ktorého prostredníctvom sa uskutočňuje pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave (§ 1 ods. 2 uvedeného zákona). Uvedený zákon bol zrušený a nahradený zákonom č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania a ten bol zrušený a nahradený zákonom č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Žalovaní sú fyzickými osobami - podnikateľmi, pričom predmetná zmluva je zmluvou formulárovou (jej obsah formuloval žalobca ako veriteľ a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny zo strany žalovaných). V prvom rade preto musel súd prvej inštancie opätovne vyhodnotiť charakter zmluvného vzťahu medzi účastníkmi, od ktorého sa odvíja právne posúdenie veci. Žalovaní totiž namietali, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským a žalobca namietal, že sa o vzťah spotrebiteľský nejedná.

37. Žalobca vo svojom vyjadrení konštatoval, že predmetnú zmluvu o úvere nemožno považovať za spotrebiteľskú s poukazom na to, že zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch výslovne vylučuje úvery poskytované Štátnym fondom rozvoja bývania podľa osobitného predpisu z okruhu spotrebiteľských úverov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

38. Žalobca taktiež namietal, že nemôže ísť o spotrebiteľskú zmluvu z dôvodu, že žalobca je štátnym fondom zriadeným zákonom, ktorý nekoná samostatne (je podriadený ministerstvu) za účelom dosiahnutia zisku, pretože jeho prostriedky sú účelovo viazané (možno ich použiť len na štátnu podporu poskytovanú na účel uskutočnenia pomoci štátu pri zriaďovaní bytového fondu a výdavky súvisiace s činnosťou fondu) a teda jeho činnosť nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo inú podnikateľskú.

39. Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru bola uzavretá dňa 13.12.2006. Ide nepochybne o zmluvu o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, t. j. zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

40. Ručenie je spôsob zabezpečenia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi resp. zabezpečovací prostriedok, ktorého podstata spočíva v tom, že ručiteľ sa veriteľovi zaviazal, že mu uhradí určitý záväzok, napríklad vráti poskytnutú pôžičku, pokiaľ tento záväzok nebude riadne splnený dlžníkom. Podstata právnej úpravy ručenia teda spočíva v tom, že ručiteľ ako tretia osoba, ktorá nie je účastníkom právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom, sa písomne zaviazal, že uspokojí pohľadávku veriteľa pre prípad,

ak ju neuspokojí sám dlžník. Takýmto vyhlásením sa právna pozícia veriteľa zlepšuje, nakoľko môže za podmienok stanovených v zákone požadovať plnenie nielen od dlžníka, ale aj od ručiteľa. Ručením vzniká tak osobitný trojstranný právny vzťah medzi subjektmi - veriteľ, dlžník, ručiteľ, na základe ktorého je dlžník povinný uspokojiť pohľadávku veriteľa a pre prípad, že ju neuspokojí vzniká ručiteľovi povinnosť plniť v prospech veriteľa a následne požadovať od dlžníka to, čo plnil namiesto neho.

41. Súd prvej inštancie súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu rešpektujúc jeho právny názor s ohľadom na závery rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/106/2018 z 29.04.2019, 8Cdo/9/2019 z 29.04.2020, 5Cdo/170/2018 z 28.05.2020 konštatuje, že právny vzťah medzi žalobcom je potrebné vyhodnotiť ako nie spotrebiteľský.

42. V konaní bolo nesporným, že žalobca odstúpil od zmluvy listom zo dňa 18.7.2014 (č. I. 79 spisu), následne na základe žiadosti žalovaných bol žalovaným zaslaný súhlas s odvolaním účinku odstúpenia od zmluvy v zmysle ust. § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka nakoľko dôvody, pre ktoré bolo od úverovej zmluvy odstúpené, boli zo strany žalovaných odstránené. Splatnosť úveru nastala v súlade s ustanovením § 506 Obchodného zákonníka odstúpením zo dňa 21.05.2018, čo je aj v súlade s článkom VIII. bod 4. zmluvy.

43. Súd preto s ohľadom na vyššie uvedené a odvolacím súdom ustálený záver o nespotebiteľskom charaktere predmetnej zmluvy a z toho vyplývajúci záver pri aplikácii Obchodného zákonníka o včasnosti podanej žaloby rozhodol tak, že priznal žalobcovi oproti žalovaným právo na zaplatenie istiny 26.040,44 eur, kapitalizovaného zmluvného úroku vo výške 1.117,96 eur, zmluvného úroku vo výške 3 % od 17.9.2018 z nesplatenej istiny vo výške 26.040,44 eur do zaplatenia, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 194,79 eur, ako aj úroku z omeškania vo výške 8 % ročne od 17.9.2018 z nesplatenej istiny vo výške 26.040,44 eur do zaplatenia.

44. Z prisúdenej istiny súd teda priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok podľa § 517 ods. 1, 2 OZ.

45. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

46. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

47. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 17.9.2018 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

48. Súd v zmysle dispozičnej zásady žalobcu, ktorý požadoval úrok z omeškania od 17.9.2018 pri výške úrokov z omeškania v rozhodnom čase 8 % ročne, priznal úroky z omeškania v uplatnenej výške.

49. Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

50. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

51. Občiansky zákonník, ani iný predpis, nedefinuje pojem dobré mravy. Teória a súdna prax však zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme včleňuje do občianskeho práva. Z toho vyplýva, že tieto morálne pravidlá majú objektívnu povahu, a preto akékoľvek súhlasné, a teda subjektívne motivované vyhlásenie zmluvných strán, nie je smerodajné v tom, či nimi uzavretá zmluva je v súlade s dobrými mravmi, alebo nie. (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. augusta 2008, sp. zn. 16Co/152/2008.

52. Možno preto prisvedčiť názoru žalovaných vo vzťahu k zmluvnej pokute vymáhanej žalobcom, že konanie žalobcu vo vzťahu k tejto zmluvnej pokute bolo v rozpore s dobrými mravmi, pričom na druhej strane však netreba opomenúť fakt, že žalovaní zo záväzkového vzťahu neuhradili ani istinu, ktorá premlčaná nebola, preto súd v súlade s princípom spravodlivosti rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

53. Súd prvej inštancie podrobil rozhodnutie aj kontextu princípu primeranosti, poukazujúc aj na tzv. Paretovo optimum. Jedná sa z ekonomického pohľadu o taký stav spoločnosti, kedy žiadny jednotlivec, alebo skupina už nemôže dosiahnuť lepšie postavenie bez toho, aby sa postavenie iného subjektu zhoršilo. Ide o rovnovážny stav, kedy ak sa chce mať niekto lepšie než ako sa má, môže tak urobiť len na úkor iného.

54. Súd teda zamietol žalobu vo vzťahu k zmluvnej pokute, nakoľko mal za to, že táto je v rozpore s dobrými mravmi prihliadajúc na samotnú výšku tejto zmluvnej pokuty, ktorá sa súdu javí ako zjavne neprimeraná.

55. Napokon, čo sa týka námietky žalovaných, že právny zástupca žalobcu nemal plnú moc na odstúpenie od zmluvy, túto obranu žalovaných vyhodnotil ako účelovú v snahe oddialiť meritórne rozhodnutie, nakoľko samotný udeľovateľ tejto plnej moci nenapádal prípadný exces splnomocnenca z tejto plnej moci.

56. Napokon súd prvej inštancie taktiež konštatuje, že vo vzťahu k zamietnutiu návrhu na prerušenie konania bolo už právoplatne rozhodnuté, preto sa opätovným návrhom už súd z uvedeného dôvodu nezaoberal, pričom opätovne konštatuje, že prerušenie konania by len neúmerne predĺžilo aktuálne prebiehajúce konanie, čo súd prvej inštancie považoval za kontraproduktívne a spôsobilé prívodiť nanajvýš prieťahy v konaní.

57. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

58. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

59. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Vo veci mal žalobca úspech v rozsahu 90 % (okrem nepriznanej zmluvnej pokuty), žalovaní mali úspech v rozsahu 10%, preto žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 80 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Vo vzťahu medzi žalovaným v 3. rade a žalobcom súd konštatuje, že súd týmto stranám konania náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žalobca bol neúspešný a žalovanému v 3. rade žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.